

border(hi)stories

100 Jahre Grenzgeschichte

100 éves határtörténet

100 years of border history

Interreg

Austria-Hungary

European Union – European Regional Development Fund

border(hi)stories

European Union – European Regional Development Fund

border(hi)stories

Oktatási segédanyagok kidolgozása

**Vielfalt
Dialog
Bildung**

Dokumentationsarchiv
des österreichischen
Widerstandes

Land
Burgenland

westpannon
team

Oktatási segédanyag javaslatok

- Oktatási segédanyagok az osztrák-magyar határtérség történelmi konfliktusainak feldolgozásához
- Témák: Burgenland megalakulása 1921, „Südostwall”/ „Délkeleti Fal”, 1956-os magyar forradalom, Vasfüggöny és határnyitás 1989, Holocaust (romák, sintik és zsidók üldözése és meggyilkolása)
- Iskolai projektek módszertana/tevékenységei

Visszajelzések- Fókusz csoport

- Mire van szüksége a pedagógusoknak? Javaslatok a projekt végrehajtásához
- Fókusz csoport létrehozása – visszajelzések/tanácsadás
- További két szeminárium időpontja
- Cél: Megjelentetés 2021 végéig

Oktatási segédanyag javaslatok bemutatása

- „Perspektívák egy határra. Az 1956-os menekülthullám”
- „Elmúlt - Elfelejtve? A nemzetszocialista múlt kezelése”
- Az 1921-es eseményekkel kapcsolatos eltérő történelmi elbeszélések áttekintése

Input- Tananyag javaslatok c. előadás - Visszajelzések

Tananyag javaslat: „Perspektívák egy határra. Az 1956-os menekülthullám”

- **Téma:** A magyar népfelkelés-, és az azt követő események, vagy az 1956-os forradalom és annak hatására bekövetkező menekülthullám
- **Cél:** A menekülthullám eredeti beszámolókra épülő multiperspektivikus áttekintése
- **Célcsoport:** 17 éves kortól

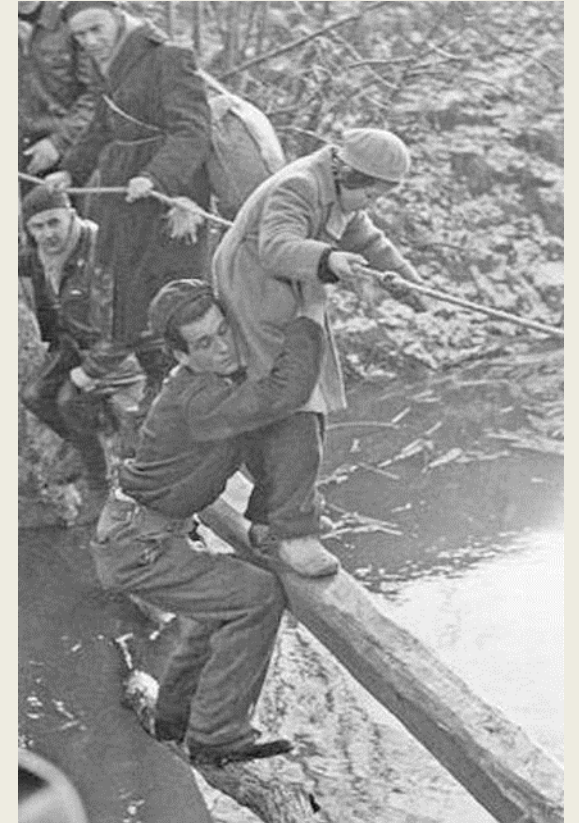

Megvalósítás:

Társítás képekhez: A csoportok 1956-ból származó történelmi képeket tekintenek meg. Feladat: *Gondoljuk át milyen szituációkban készülhettek a képek, és kiket ábrázolhatnak.*

Újságcikk: a magyar felkelésről alkotott nézetek elmélyítése érdekében a diákok áttanulmányoznak egy újságcikket. Feladat: *Soroljuk fel a menekülés okait, illetve a menekültek Ausztriába történő befogadásának indokait.*

- **Idézet-kártyák:** A diákok a különböző szereplők rövid idézeteit ismerhetik meg. A kártyák egy plakátra kerülnek felragasztásra, és a szereplők, akik kapcsolatban lehetnek egymással összekötésre kerülnek.
- **Beszélgetés-szökés a határon át:**
  - *A megnevezett szökési okok elemzése*
  - *Párhuzamok állítása és összehasonlítás más menekülthullámok kapcsán (1989, 2015,...)*
  - *Milyen szerepet játszottak a különböző európai határrendszerek és milyen érdekek álltak a határzár mögött (vasfüggöny / európai külső határ).*

Egy család szökésben

„Alig telt el pár hét, a forradalmat leverték, és az Édesapámnak újra menekülnie kellett, de ezalkalommal minket is magával vitt, elvitt minket nyugatra. Most már szekérral tudtunk menekülni, mert volt egy lovunk. A szekéren ülve lettem arra figyelmes, hogy azok, akik mellettünk gyalog menekültek, valami pirosat dobáltak el az út szélén. Kilenc éves voltam, és csak később tudtam meg, hogy ezek a piros dolgok a pártkönyvek voltak, és később olvastam is, hogy az első menekültek az ÁVH tagjai voltak” András Smuk

Egy fáradhatatlan segítő

„Pillanatok alatt történt, mindannyian beköltöztünk az iskolába. Ott 4 termet biztosítottak számunkra. 3-at berendeztek a menekültek számára és 1 nagy terem került kialakításra a dolgozók számára az alváshoz és az étkeztetéshez szükséges konyhának. A tűzoltók kijelöltek számunkra még egy termet a ruhák részére és a Peck Stefan fogadóban szintén kaptunk egy helyiséget a gyermekek tisztálkodásához.” Maria Schwarz

Szerepjáték „Elmúlt - Elfelejtve? A nemzetszocialista múlt kezelése”

- **Téma:** Egy település nemzetszocialista múltjának feldolgozása
- **Cél:** A diákok előre definiált szerepekbe bújnak és egy fiktív állampolgári fórumon vitatják meg, hogyan lehet feldolgozni a nemzetszocialista múltat
- **Célcsoport:** Diákok 16 éves kortól

Megvalósítás:

- **Kiindulási állapot:** Egy lakossági fórum keretében egy megemlékezési alapítvány képviselői előterjesztik aggályait – emlékhely kialakítása és információs rendezvények
- **Szerepek:** polgármester, két alapítványi képviselő, egy lakos, a városi tanács turizmusért felelős képviselője, az izraelita kulturális közösség képviselője, pedagógus, megfigyelő
- **Konklúzió:** *Milyen lehetőségek vannak a múlt kezelésére? Miért fontos emlékezni és megemlékezni? Hogyan tudunk a történelemből tanulni?*

Az 1921-es események különböző történelmi elbeszélések szerinti vizsgálata

- **Téma:** Ausztriában és Magyarországon különböző nézőpontok (eltérő történelmi narratívák) léteznek a St. Germain-i és Trianon-i békeszerződés következményeiről
- **Cél:** a két békeszerződés és azok hatásainak filmekre, dokumentumokra és korabeli beszámolókra alapuló elemzése, illetve vizsgálata különböző történelmi elbeszélések és multiperspektivikus szempontok alapján.
- **Célcsoport:** iskolások 17 éves kortól

Megvalósítás

- **Kutatómunka a border(hi)stories digitális archívumában**

Tanulócsoportok feldolgozzák az 1921-es év markáns történelmi eseményeit felhasználva a rendelkezésre bocsájtott border(hi)stories digitális archívum forrásait, és megvitatják a beazonosított különbségeket vagy a történelmi események perspektíváit

- ❖ Kutatómunka Agendorf/Ágfalva/, Sopron/Ödenburg, St. Michael, Wiener Neustadt/Bécsújhely, ST. Margarethen települések „történelmi lábnyomai“ tekintetében (műemlékek, emlékművek és megemlékezések), amik a jelenben még az 1921-es eseményekre emlékeztetnek

A helyszínek alapján próbálja meghatározni, hogy az 1921-es eseményekhez kapcsolódó emlékkultúra milyen jelentőséggel bír Ausztriában és Magyarországon. Megállapítható-e különbségek (különösen a nyelvi szabályozás tekintetében) amennyiben igen, mire vezethetők ezek vissza?

Megvalósítás

- ❖ Egy magyar és egy osztrák újságíró tudósít a Sopron/Ödenburg (és a környező 8 település) népszavazási előkészületeiről és a hallgatóság kérdéseit elemzi. Rekonstruálja a választási plakátok és a politikai pártok felhívásai alapján a határ mindkét oldalán a régió lakosságának érvelését és választását.

Quelle: Landesarchiv Burgenland

Végeredményben, hogyan alakult a szavazás és milyen hatásai voltak a választás eredményeinek a régióban élő lakosság számára (figyelembe véve a horvát kisebbség helyzetét) a szavazás idején és sok évvel később?

Megvalósítás

❖ A határok pontos meghatározása a helyszínen egy határbizottság által történt.

A régió 1921 körüli földrajzi ábrázolásainak alapján rekonstruálásra kerültek azok a szempontok, amelyek a jelenlegi határvonal kialakításához vezethettek.

Ha visszahelyezed magad ebbe az időbe, hogy alakult volna az életed, ha a szavazás nem az elképzeléseidnek megfelelően alakult volna, milyen félelmek jutnak ezzel kapcsolatban az eszedbe?

gen

